

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/395,Promocja-ksiazki-Ksiega-Swiadectw-Skazani-na-kare-smierci-w-czasach-stalinowskich.html>
01.04.2026, 18:13

Promocja książki „Księga Świadectw. Skazani na karę śmierci w czasach stalinowskich i ich losy” i otwarcie towarzyszącej jej wystawy – Warszawa, 17 lutego 2004 r.

19.02.2004

Dnia 17 lutego 2004 r. w Muzeum Niepodległości w Warszawie (Al. Solidarności 62) odbyła się promocja wydanej przez IPN książki zatytułowanej „Księga Świadectw. Skazani na karę śmierci w czasach stalinowskich i ich losy” pod redakcją Krzysztofa Madeja, Jana Żaryna i Jacka Żurka. W spotkaniu udział wzięli prezes IPN prof. Leon Kieres oraz dr Andrzej Stawarz, dyrektor Muzeum

Niepodległości, którzy powitali licznie zebraną publiczność (ok. 150 osób). W swym przemówieniu prezes IPN prof. Kieres podkreślił osiągnięcia badawcze Biura Edukacji Publicznej i dbałość całego Instytutu o utrwalanie pamięci o czasach stalinowskich. Poinformował zebranych, że najważniejszym osiągnięciem badawczym autorów promowanej pozycji jest ustalenie liczby skazanych na karę śmierci przez sądy wojskowe i powszechne w latach 1944-1956 – było to co najmniej 8080 osób. Z tego ok. 4000 osób zostało straconych. Następnie głos zabrał prowadzący spotkanie dr Jan Żaryn, oraz pozostali autorzy książki Krzysztof Madej i Jacek Żurek. Promowana praca składa się z obszernego wstępu monograficznego oraz ponad dwudziestu relacji osób skazanych a następnie ułaskawionych i więzionych co najmniej do 1956 r. Autorów interesowały także losy uwolnionych z więzienia. Byli oni inwigilowani przez SB praktycznie przez cały okres PRL – do przejścia na emeryturę lub do 1989 r. Autorzy podziękowali wszystkim historykom z Oddziałowych Biur Edukacji Publicznej IPN, którzy wzięli udział w zbieraniu relacji do książki. Kulminacyjnym momentem spotkania były świadectwa osób skazanych na karę śmierci z przyczyn politycznych, działaczy i żołnierzy niepodległościowych – Witalisa Skorupki, Wacława Sikorskiego oraz Stanisława Szuro. Na zakończenie głos zabrał dr Krzysztof Szwagrzyk (OBEP Wrocław) przedstawiając biografie sędziów okresu stalinowskiego.

Promocji towarzyszyła wystawa przygotowana przez OBEP IPN we Wrocławiu, na której wykorzystano fragmenty „Księgi Świadectw”, w tym ilustracje i unikalne dokumenty pochodzące z zasobów BUiAD IPN. Na wystawie znajdują się także opisy więziennych losów, zdjęcia i dokumenty bohaterów książki.

Uroczystość została uświetniona obecnością znanych osób, w tym m.in. prof. Wiesława Chrzanowskiego, prof. Andrzeja Zolla - Rzecznika Praw Obywatelskich oraz bohaterów książki, skazanych na karę śmierci w czasach stalinowskich.

*

**

Tego samego dnia o godz. 13. 00 w gmachu Muzeum Niepodległości odbyło się spotkanie promocyjne „Księgi Świadectw” z udziałem licznie zgromadzonej młodzieży. Spotkanie prowadził dr Jan Żaryn a jego i młodzieży gościem był pan Herman Dąbrowski (ur. 1929 r.) jeden ze skazanych na karę śmierci, były działacz ZMW „Wici”, a następnie Obrony Konspiracyjnego PSL (od 1950 r. Polska Szturmówka Chłopska).

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

